

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

4798
12/5
10/5
Αθήνα 3-5- 2011
Αριθμ. Πρωτ.323

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Στήριξη ελαιολάδου»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 4798/7-4-2011

Απαντώντας στην παραπάνω αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Στρατάκης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στο ελαιόλαδο ως ένα εθνικό προϊόν υψηλής βιολογικής και διατροφικής αξίας, άριστης ποιότητας και μεγάλης οικονομικής σημασίας τόσο για τη χώρα, όσο και για τις 500.000 περίπου οικογένειες που το παράγουν. Για τους λόγους αυτούς στηρίζει το προϊόν με διάφορα μέτρα και δράσεις συμβατά με το Κοινοτικό Δίκαιο όπως είναι:

- Η χορήγηση των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης.
- Η εφαρμογή πολιτικής ποιότητας με στροφή σε πιστοποιημένα, ασφαλή και ανταγωνιστικά προϊόντα. Μέσα από τα προγράμματα ειδικής στήριξης, σε εκτέλεση του άρθρου 68 του Καν. (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενισχύει τους παραγωγούς προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, οι οποίοι καλλιεργούν με συστήματα ολοκληρωμένης διαχείρισης και βιολογικής γεωργίας και παραδίδουν ελαιόκαρπο σε πιστοποιημένες από τον ΟΠΕΓΕΠ επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές, από το δεύτερο έτος εφαρμογής του μέτρου, θα πρέπει να τηρούν τις νομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την τήρηση συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων που βασίζεται στις

αρχές HACCP. Το ύψος της συνολικής κοινοτικής χρηματοδότησης ανέρχεται σε 10.000.000 € ετησίως για τα έτη 2010, 2011 και 2012.

- Οι ενισχύσεις μέσα από τα προγράμματα δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ) του Καν. (ΕΚ) 867/2008 της Επιτροπής [σε εφαρμογή του Καν. (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου], των φορέων του κλάδου για την εκπόνηση προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων ελαιοκομικών προϊόντων, την παροχή τεχνικής βοήθειας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, την ιχνηλασιμότητα και την πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος στην οποία δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα. Τα προγράμματα αυτά ξεκίνησαν πιλοτικά το 2003 και άρχισαν να εφαρμόζονται ουσιαστικά από την τριετία 2006-2009, όπου υλοποιήθηκαν 24 προγράμματα εργασίας ΟΕΦ, συνολικού ύψους κοινοτικής χρηματοδότησης 33.294.000 € την τριετία, με απορρόφηση που άγγιξε το 99%. Για την τριετία 2009-2012 τα προγράμματα συνεχίζονται σε 45 εγκεκριμένες ΟΕΦ, με το ίδιο ύψος κοινοτικής χρηματοδότησης την τριετία.
- Τη χρηματοδότηση μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Τη χρηματοδότηση των επενδύσεων για τη μεταποίηση των γεωργικών προϊόντων για παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Τα προγράμματα προώθησης και προβολής του ελληνικού ελαιολάδου με ανάλογη χρηματοδότηση των φορέων του κλάδου.

Πέραν των ανωτέρω, σχετικά με το θέμα των τιμών του ελαιολάδου σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ), προκειμένου να σταθεροποιηθούν οι αγορές και να εξασφαλισθεί δίκαιο βιοτικό επίπεδο για το γεωργικό πληθυσμό, έχει αναπτυχθεί σύστημα στήριξης των τιμών των προϊόντων.

Για το λόγο αυτό για το ελαιόλαδο προβλέπεται χορήγηση ενίσχυσης για ιδιωτική αποθεματοποίηση. Η Επιτροπή, σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της αγοράς σε ορισμένες περιφέρειες της Κοινότητας, μπορεί να αποφασίζει να επιτρέψει σε οργανισμούς που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις και έχουν εγκριθεί από τα Κράτη - Μέλη, να συνάπτουν συμβάσεις αποθεματοποίησης για το ελαιόλαδο που διαθέτουν στην αγορά, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη μέση τιμή που καταγράφεται στην αγορά κατά τη διάρκεια μιας

αντιπροσωπευτικής περιόδου [τουλάχιστον δύο εβδομάδων σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν. (ΕΚ) 826/08].

Η τιμή αυτή θα πρέπει να είναι χαμηλότερη από:

- α) 1.779 €/τόνο για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο ή
- β) 1.710 €/τόνο για το παρθένο ελαιόλαδο, ή
- γ) 1.524 €/τόνο για το ελαιόλαδο λαμπάντε με ελεύθερη οξύτητα 2 βαθμών το ποσό αυτό μειώνεται κατά 36,70 €/τόνο για κάθε επιπλέον βαθμό οξύτητας.

Στο πλαίσιο αυτό και επειδή στη χώρα μας πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, δηλαδή καταγράφονται τιμές κάτω από το όριο ενεργοποίησης του μέτρου και για διάστημα πολύ μεγαλύτερο των δύο εβδομάδων για τις κατηγορίες του παρθένου και του λαμπάντε, ζητήσαμε άμεσα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το άνοιγμα του μέτρου της ιδιωτικής αποθεματοποίησης. Το επίσημο αυτό αίτημα, που έγινε την 3^η Μαρτίου 2011, κατά τη συνεδρίαση της διαχειριστικής επιτροπής για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, στηρίχθηκε ένθερμα και από την ισπανική αντιπροσωπεία. Το ελληνικό αίτημα υποστήριξαν, επίσης, οι αντιπροσωπείες της Πορτογαλίας και της Γαλλίας. Επίσης, κατά τη διαχειριστική επιτροπή γεωργικών αγορών της 24^{ης} Μαρτίου, συζητήθηκε ξανά το εν λόγω αίτημα, το οποίο υποστηρίχθηκε από Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ιταλία.

Επιπλέον, η χώρα μας και η Ισπανία έθεσαν ξανά το αίτημα για την αύξηση των τιμών ενεργοποίησης του μέτρου της ιδιωτικής αποθεματοποίησης, οι οποίες είναι χαμηλές και παραμένουν σταθερές από το 1998, μολονότι το κόστος παραγωγής του ελαιολάδου έχει αυξηθεί σημαντικά.

Πάντως μετά από ένα μεγάλο διάστημα σταθερών τιμών, κατά την τελευταία εβδομάδα, οι τιμές του ελαιολάδου ανέκαμψαν σημαντικά στη Μεσσηνία και τη Λακωνία φθάνοντας στα 2,5 €/κιλό για το εξαιρετικό παρθένο.

Σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας των ελαιολάδων, αυτές διέπονται από τον Καν. (ΕΚ) 1019/2002, στον οποίον προβλέπονται ορισμένες ειδικές προδιαγραφές για την εμπορία των ελαιολάδων και πυρηνελαιίων που συμπληρώνουν εκείνες της οδηγίας 2000/13/ΕΚ και αφορούν, κυρίως, στη σήμανση.

Σε εφαρμογή αυτού, έχει εκδοθεί η αριθμ. 323902/18.09.2009 ΚΥΑ, στην οποία προβλέπεται ότι, μεταξύ των υποχρεωτικών ενδείξεων στη σήμανση των προς πώληση ελαιολάδων στον τελικό καταναλωτή, είναι και η αναγραφή του ονόματος ή της εμπορικής επωνυμίας και της διεύθυνσης του παρασκευαστή, ή του συσκευαστή, ή ενός πωλητή εγκατεστημένου στο εσωτερικό της Κοινότητας. Επίσης, η διακίνηση του ελαιολάδου στον τελικό καταναλωτή πραγματοποιείται υποχρεωτικά σε συσκευασίες μέχρι πέντε λίτρα, οι οποίες

φέρουν, τουλάχιστον, τις υποχρεωτικές ενδείξεις, όπως αυτές ορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 1019/2002 της Επιτροπής, όπως :

- η ονομασία πώλησης και οι πληροφορίες για την κατηγορία του ελαιολάδου,
- ο προσδιορισμός της καταγωγής,
- η καθαρή ποσότητα του περιεχομένου ελαιολάδου ή πυρηνελαίου εκφραζόμενη σε μονάδες όγκου,
- η ημερομηνία της ελάχιστης διατηρησιμότητας του προϊόντος,
- ο αριθμός παρτίδας (η ένδειξη παρτίδας είναι προαιρετική, στην περίπτωση που η ημερομηνία ελάχιστης διατηρησιμότητας συμπεριλαμβάνει ένδειξη σαφή και κατά σειρά της ημέρας, του μήνα και του έτους),
- οι συνθήκες διατήρησης του προϊόντος και
- ο αλφαριθμητικός κωδικός έγκρισης του άρθρου 8 της παρούσας.

Η δυνατότητα πώλησης ελαιολάδων δεν απαγορεύεται από παραγωγούς κλπ και διέπεται από την αγορανομική διάταξη 7/2009 του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας τηρουμένων, βεβαίως, των απαιτήσεων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω έχει καταρτιστεί μητρώο επιχειρήσεων τυποποίησης ελαιολάδου από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο του Καν. (ΕΚ) 1019/2002 της Επιτροπής. Κάθε επιχείρηση έχει ελεγχθεί και έχει λάβει κωδικό αναγνώρισης. Μέχρι σήμερα, έχουν εγκριθεί 234 επιχειρήσεις τυποποίησης ελαιολάδου. Όλες οι εγκεκριμένες επιχειρήσεις βρίσκονται αναρτημένες στο site του Υπουργείου. Οι επιχειρήσεις, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9 της αριθ. 323902/18-09-09 ΚΥΑ, ελέγχονται ανά τρίμηνο από επιτροπή της αρμόδιας πρώην Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης και νυν Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής. Οι έλεγχοι αφορούν στη διαπίστωση της τήρησης των όρων, υποχρεώσεων και δεσμεύσεων της εγκεκριμένης επιχείρησης, με διασταυρώσεις στοιχείων (τιμολογίων, δελτίων αποστολής, καρτελών αποθήκης κλπ) και αφορούν κυρίως στην επαλήθευση της συμφωνίας μεταξύ των εισερχομένων και εξερχομένων ποσοτήτων εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου, παρθένου ελαιολάδου, ελαιολάδου και πυρηνελαίου, καθώς και εκείνων που παραμένουν αποθηκευμένες στους δεξαμενικούς χώρους. Για τις ποσότητες της κατηγορίας «εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο», και «παρθένο ελαιόλαδο» πρέπει να προσδιορίζεται η καταγωγή τους. Εκτός από τους τακτικούς ελέγχους, η επιτροπή, κατά την κρίση της, μπορεί να πραγματοποιεί και έκτακτους ελέγχους. Επίσης, εκτός από τους ελέγχους της παραγράφου 1 του άρθρου 9, δύναται να διενεργούνται και έκτακτοι έλεγχοι (παρ. 3 του ιδίου άρθρου) από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων και απαρτίζεται από έναν υπάλληλο της Δ/σης ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής του ΥΠΑΑΤ, έναν υπάλληλο του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.), με τους αναπληρωτές τους και έναν εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με τον αναπληρωτή του. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούν ό,τι και οι έλεγχοι της προηγούμενης παραγράφου.

Για την ενημέρωση και προώθηση των αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις Τρίτες Χώρες, το ΥΠΑΑΤ χειρίζεται τους Καν. (ΕΚ) 3/2008 του Συμβουλίου και (ΕΚ) 501/2008 της Επιτροπής, σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών, έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 38 προγράμματα σχετικά με ενέργειες ενημέρωσης και προώθησης των γεωργικών προϊόντων στις αγορές της Ε.Ε. και των Τρίτων Χωρών, συνολικού προϋπολογισμού 87.236.300 €.

Από τα προγράμματα αυτά: i) τα εικοσιτέσσερα (24), συνολικού προϋπολογισμού 43.481.077€, έχουν ήδη ολοκληρωθεί,
ii) τα δεκατρία (13), συνολικού προϋπολογισμού 38.460.222 €, είναι στη φάση της υλοποίησης και
iii) το ένα (1), προϋπολογισμού 5.295.000€, δεν υλοποιήθηκε λόγω μη υπογραφής της σύμβασης.

Στο πλαίσιο των παραπάνω Κανονισμών έχουν εγκριθεί και βρίσκονται στη φάση της υλοποίησης ή έχουν ολοκληρωθεί, τα παρακάτω προγράμματα για την προώθηση του ελαιολάδου:

- το μονοετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 6/11/2004), προϋπολογισμού 567.292,00€ και αφορούσε στη χώρα της Ελλάδας,
- το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 27/1/2008), προϋπολογισμού 3.522.000,00€ και αφορούσε στις χώρες Ελλάδα, Κύπρο, Γαλλία, Αγγλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Γερμανία, Αυστρία, Δανία, Σουηδία και Φινλανδία,
- το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (υλοποιείται το τρίτο έτος), προϋπολογισμού 6.580.574,00€ και αφορά στις χώρες Αυστρία, Σουηδία, Κύπρο, Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία και Ελλάδα,
- το 2ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 12/5/2007), προϋπολογισμού 970.000,00€ και αφορούσε στις χώρες ΗΠΑ, Καναδά, Νορβηγία και Αυστραλία,
- το 3ετές πρόγραμμα του ΣΕΒΙΤΕΛ (ολοκληρώθηκε 5/3/2011), προϋπολογισμού 2.851.000,00€ και αφορούσε στις χώρες ΗΠΑ, Νορβηγία, Αυστραλία, Ελβετία και Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και

- το 2ετές πρόγραμμα της ΕΔΟΕΕ (ολοκληρώθηκε 5/3/2010), προϋπολογισμού 871.000,00€ και αφορούσε στη χώρα της Ρωσίας.

Στους παραπάνω Κανονισμούς δικαιούχοι χρηματοδότησης είναι επαγγελματικές και διεπαγγελματικές οργανώσεις παραγωγών, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής προτάσεων δύο (2) φορές το χρόνο (μία φορά για την εσωτερική αγορά και μία για τις Τρίτες Χώρες). Τα προγράμματα που εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καλύπτονται χρηματοδοτικά ως εξής: Κοινοτική Συμμετοχή 50%, Εθνική Συμμετοχή 20%, Δικαιούχος Φορέας 30%.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

[Handwritten signature]
Α. ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Ι. ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Ε. Στρατάκη